

တၢ်သံကွၢ်ဒီးတၢ်စံးဆၢဘၣ်လၢဒီး လၢတၢ်ဖးလံာ်လၢ, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ

MCA န့ၣ်မ့ၢ်မနုၤလဲၣ်.

မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်မၤလၢပုၤထီၣ်တၢ်သမံသမိး (Minnesota Comprehensive Assessments - MCA) တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ် လၢတၢ်ဖးလံာ်လၢ, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ လၢညီၣ်တၢ်ထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီး ဖဲၣ်ဒေၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်အတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်ဘၣ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအီၤကိးနံၣ်ဒဲး လၢကထီၣ်ဒွးပုၤကိၣ်ဖိအတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သုလံာ်သုလံာ်အတၢ်ပတီၢ်တဖၣ် (Minnesota Academic Standards) လၢအဒူးနဲၣ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ် ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်ကအိၣ်လၢတၢ်ပတီၢ်လီၤဆိတဖၣ်အပူၤ ကြးသ့ၣ်ညါဒီးမၤဝဲသ့န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်မနုၤအယိပဟ့ၣ်တၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်အံၤလဲၣ်.

ပစူးကါ MCA လၢကယုသ့ၣ်ညါ ကိၣ်တဖၣ်မၤဘၣ်လိာ်လံာ်တၢ်မၤလိမိၢ်ပုၤတဖၣ် ဒီး သိၣ်လိ ပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်လၢ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သုလံာ်သုလံာ်အတၢ်ပတီၢ်တဖၣ် (Minnesota Academic Standards) လၢတၢ်ဖးလံာ်လၢ, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်တဖၣ်အပူၤဂ့ၤထဲလဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဖးလံာ်လၢဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွးအစၢတဖၣ် တၢ်ပစူးကါစ့ၢ်ကိးအီၤလၢ ဖဲၣ်ဒေၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်တၢ်ထီၣ်ဒွးတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤတဖၣ်အပူၤစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်တဖၣ်ပစူးကါတၢ်ဂံၢ်တၢ်ကျိၤ လၢကမၤဂ့ၤထီၣ် တၢ်မၤလိတီၤဒေးတၢ်သိၣ်လိဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီးန့ၣ်လီၤ. ကိၣ်သရၣ်တဖၣ်ဒီးကိၣ်ခိၣ်တဖၣ် ယုကွၢ်ဝဲတၢ်လိာ်တၢ်ဒွးတၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤလၢ ၃-၈ တီၤဒီးတီၤထီၣ် (ပုၤကိၣ်ဖိ ၁၀ တီၤတဖၣ်ဒီးစဲးဝဲ MCA တၢ်သုလံာ်သုလံာ် (Reading MCA), ဒီး ပုၤကိၣ်ဖိလၢအမၤလိ ၁၁ တီၤတဖၣ် ဒီးစဲးဝဲ MCA တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး (Mathematics MCA) န့ၣ်လီၤ. MCA စဲအ့ၣ် (Science MCA) န့ၣ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအီၤလၢ ပုၤကိၣ်ဖိလၢအထီၣ် ၅ တီၤဒီး ၈ တီၤအဂီၢ်ဒီးတီၤထီၣ်အပူၤ ဖဲပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်မၤလိ သးသမူစဲအ့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မူပိညါတၢ်မၤလိအကတီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိစ့ၢ်ဒိၣ်မးအပူၤ, ပဒိၣ်ကိၣ်အပူၤကိၣ်ဖိခဲလၢာ် လၢအမၤလိတၢ်လၢတီၤဒေးလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤထးတဖၣ် ကဟံးန့ၣ် MCA တၢ်ဒီးစဲးန့ၣ်လီၤ.

မတၤကဘၣ်ဒီးစဲးတၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်အံၤလဲၣ်.

တၢ်ယုထီၣ် ပုၤကိၣ်ဖိခဲလၢာ်လၢပဒိၣ်ကိၣ်အပူၤခဲလၢာ် ကန့ၣ်လီၤဒီးစဲး လၢကီၢ်စဲၣ်ဒိတဘၣ်တၢ်သမံသမိးတၢ်တီၢ်ကျဲၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်သုဖးလံာ်လၢဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွးတၢ်ဒီးစဲးတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်ကျဲၤမၤအီၤလၢ ၃-၈ တီၤဒီးတီၤထီၣ် (ပုၤကိၣ်ဖိ ၁၀ တီၤတဖၣ်ဒီးစဲးဝဲ MCA တၢ်သုလံာ်သုလံာ် (Reading MCA), ဒီး ပုၤကိၣ်ဖိလၢအမၤလိ ၁၁ တီၤတဖၣ် ဒီးစဲးဝဲ MCA တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး (Mathematics MCA) န့ၣ်လီၤ. MCA စဲအ့ၣ် (Science MCA) န့ၣ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအီၤလၢ ပုၤကိၣ်ဖိလၢအထီၣ် ၅ တီၤဒီး ၈ တီၤအဂီၢ်ဒီးတီၤထီၣ်အပူၤ ဖဲပုၤကိၣ်ဖိတဖၣ်မၤလိ သးသမူစဲအ့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မူပိညါတၢ်မၤလိအကတီၢ်အခါန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်မုၢ်လၢကွၢ်စိစ့ၢ်ဒိၣ်မးအပူၤ, ပဒိၣ်ကိၣ်အပူၤကိၣ်ဖိခဲလၢာ် လၢအမၤလိတၢ်လၢတီၤဒေးလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါအီၤထးတဖၣ် ကဟံးန့ၣ် MCA တၢ်ဒီးစဲးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကိၣ်ဖိလၢအဟံးန့ၣ် နီၢ်ကစၢ်တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့တၢ်တီၢ်ကျဲၤ (Individualized Education Program - IEP) မ့ၢ်တၢ်မူပိညါတၢ်တီၢ်ကျဲၤ ဘၣ်သ့ၣ်ညါကကြးဝဲဘၣ်လၢ တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကိၣ်ဖိတနီၤလၢ အတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤလီၤကတီၢ်အိၣ်ဖးဒိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပၤ ဘၣ်သ့ၣ်ညါကကြးဝဲဘၣ်လၢကန့ၣ်လီၤဟံးန့ၣ် မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သုလံာ်သုလံာ်တၢ်သုတၢ်ဘၣ်တၢ်ဒီးစဲး (Minnesota Test of Academic Skills - MTAS) လၢ MCA အလီၢ်န့ၣ်လီၤ. MTAS န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်သမံသမိးအဂၤတခါလၢအဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢ တၢ်မၤန့ၢ်မၤန့ၢ်တၢ်အပတီၢ်ကျဲၤအဂၤတဘိ လၢတၢ်ဖးလံာ်လၢ, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒွး, ဒီးစဲအ့ၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. [ကွၢ်တၢ်မၤန့ၢ် MTAS တၢ်မၤစၢၤအတၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်ဖဲ MDE ပုၤယဲၤသန့လၢ ကမၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတက့ၢ်](#). (လဲၤဆူ Districts, Schools and Educators > Statewide Testing > Minnesota Tests).

တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတၢ်ဒီးစးတဖၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

တၢ်ပတီၢ်ခဲလၢၣ်လၢ MCA တၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီး, ဒီး စးအံၣ် တဖၣ်တၢ်ပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤအီၤထဲၣ်လၢအ့ၢ်န့ၣ်ဒီးအလီၤစီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးစးလၢစးခိအလီၤ (Paper accommodations) အိၣ်ဝဲလၢ ပုၤကွီၤဖိလၢအကြၢးအဘၣ်တဖၣ်အဂီၢ်, ယုၣ်ဒီးလံာ်မံာ်ဖျၢၣ်ဖးဒိၣ်ဒီး ပုၤမဲာ်တထံၣ်တၢ်အလံာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

MCA တၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်ဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီး လၢအ့ၢ်န့ၣ်ဒီးအလီၤတဖၣ်န့ၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဘျီဘၣ်မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ဒီးစးတဖၣ်, အခိပညီ တၢ်ဒီးစးလၢတၢ်မၤဘၣ်လိာ်အီၤဒီးပုၤကွီၤဖိတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် အတၢ်ခိဆၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

- လၢတၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်အဂီၢ်, တၢ်ဒီးစးမၤဘၣ်လိာ်တၢ်ပတီၢ်တၢ်မၤလိအကတီၢ်, အယိပုၤကွီၤဖိအတၢ်ခိဆၢလၢ တၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤလိအကတီၢ် ယုၣ်သ့ၣ်ညါဆၢတၢ် တၢ်မၤလိလၢခံတကၢ်ဒီး တၢ်ပိးတၢ်လိလၢပုၤကွီၤဖိကဒီးန့ၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးအဂီၢ်, တဘျီလၢလံာ်ပုၤကွီၤဖိစးဆၢတၢ်သံကွၢ်န့ၣ်, အဝဲအတၢ်ခိဆၢတဖၣ် မၤစၢၤယုၣ်သ့ၣ်ညါဆၢတၢ် စၢၤတၢ်သံကွၢ်လၢခံတခါလၢပုၤကွီၤဖိကစးဆၢဝဲန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကွီၤဖိတဖၣ်ကတၢ်ကတီၢ်အသးလၢတၢ်ဒီးစးတဖၣ်အဂီၢ် ကသ့ၣ်န့ၣ်လဲၣ်.

“တၢ်ကတၢ်ကတီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တဖၣ်လၢမိၢ်ပာ်ဒီးပုၤကွီၤဖိတဖၣ်အဂီၢ်” (Test Preparation Suggestions for Parents and Teachers) အလံာ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲၤ န့ၣ်တၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့ၣ်လၢ MDE ပုၤယဲၤသန့အလီၤ ယုၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢ တၢ်ကတၢ်ကတီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢဘၣ်ထွဲလၢလံာ်တဘျီအပူၤဒီးတၢ်ဟံးန့ၢ်-တၢ်ဒီးစးထီၣ်တၢ်မၤအကျဲၤသန့တဖၣ်အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. [လဲၤကွၢ်တၢ်ကတၢ်ကတီၢ်လံာ်ရၢလီၤဝဲ MDE ပုၤယဲၤသန့ကတၢ်.](#) (လဲၤဆူ Students and Families > Statewide Testing.)

တၢ်ပိးတၢ်လိအဒိတဖၣ် မၤစၢၤပုၤကွီၤဖိတဖၣ်လၢ ကညီၣ်ထီၣ်ဒီး တၢ်ဒီးစးအဒိဒီးတၢ်သံကွၢ်အကလုာ်လၢအအိၣ်လၢတၢ်ဒီးစးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤကွီၤဖိတၢ်သိၣ်လိလီၤဆိတဖၣ်လၢတၢ်ဒီးစးလၢအ့ၢ်န့ၣ်ဒီးအလီၤတဖၣ် ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီး တၢ်စူးကါအ့ၢ်န့ၣ်ဒီးအလီၤတၢ်ပိးတၢ်လိတဖၣ်ဒီးန့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်န့ၣ်ကျဲၤဒီးတၢ်ပိးတၢ်လိအကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. [လဲၤဆူတၢ်ပိးတၢ်လိအဒိတဖၣ်အလံာ်ကဘျီလၢ MDE ပုၤယဲၤသန့အလီၤ လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤမၤန့ၢ်တၢ်ပိးတၢ်လိအဒိတဖၣ်ဒီးပုၤကွီၤဖိတၢ်သိၣ်လိပိးလိလီၤဆိတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.](#) (လဲၤဆူ Districts, Schools and Educators > Statewide Testing > Item Samplers).

တၢ်လိာ်ဘၣ်တၢ်မၤန့ၢ်လၢယကဖျိတၢ်ဒီးစးတဖၣ်အံၣ်လဲၣ်.

ပုၤကွီၤဖိတဖၣ် တဖျိ မ့တမ့ၢ် လီၤတၢ် တၢ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်, တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီး, မ့တမ့ၢ် စးအံၣ်တၢ်ဒီးစးတဖၣ်အံၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်လၢတၢ်ဒီးစး ထီၣ်ဒီး ပုၤကွီၤဖိအတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤတၢ်ဖးတၢ်မၤ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သ့လံာ်သ့လံာ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ် (Minnesota Academic Standards) အယိ, ပုၤကွီၤဖိတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဝဲအမးလၢအအိၣ်လၢ တၢ်မၤန့ၢ်မၤန့ၢ်တၢ်အပတီၢ်လွံၢ်ခါ - တတုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီးတၢ်အတီၤပတီၢ်, တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီးအတီၤပတီၢ်တနီၤ, တုၤထီၣ်ထီၣ်ဘးဒီးတၢ်အတီၤပတီၢ်တခါ ဒီး တလၢကွၢ်တၢ်အပတီၤပတီၢ် အကျိၤတခါခါ အဖိလံာ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤန့ၢ်တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်မၤန့ၢ်တဖၣ် လၢ MCA န့ၣ်လီၤမၤန့ၢ်အီၤသ့လဲၣ်.

MCA ထီၣ်ဒီးပုၤကွီၤဖိအတၢ်ဖးတၢ်မၤလၢ မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်တၢ်သ့လံာ်သ့လံာ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ် (Minnesota Academic Standards) အဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. [ကွၢ်မံၣ်န့ၣ်စိထံၣ်အခဲဒ်မံၣ်အတီၤပတီၢ်ဝဲ MDE ပုၤယဲၤသန့ကတၢ်.](#) (လဲၤဆူ Districts, Schools and Educators > Academic Standards K-12.)

- MCA တၢ်ဖးလံာ်လံာ်တဖၣ်န့ၣ်မၤဘၣ်လိာ် ၂၀၁၀ တၢ်သ့လံာ်သ့လံာ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- MCA တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဒီးန့ၣ် မၤဘၣ်လိာ် ၂၀၀၇ တၢ်သ့လံာ်သ့လံာ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- MCA စးအံၣ်န့ၣ် မၤဘၣ်လိာ် ၂၀၀၉ တၢ်သ့လံာ်သ့လံာ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယကထံၣ်ဘၣ် MCA အစာတဖၣ် လၢယဖိ, ကိၣ်, ဒီးလီၢ်ကဝီၤတဖၣ်အဂီၢ်နီၣ်လဲၣ်.

နကိၣ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် နီၢ်ကစၢ်ပှၤကိၣ်မိအတၢ်ပၢ်ဖျါတဂၤစ့ၣ်စ့ၣ် လၢနဖိအဂီၢ်ဒီး ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဆူနအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၢ်ဖျါအံၤဒုးန့ၣ် ဝဲဒၣ်လၢ နဖိအမးခဲလၢၢ်ပၢ်ဖျါလၢလံာ်တဘျီစ့ၣ်စ့ၣ်အပူၤ, နီၣ်န့ၣ်အသိးမးလၢတၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလၢလံာ်တၢ်မၤလိတဘျီစ့ၣ်စ့ၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အံၤပၢ်ဖျါဒီး တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ယးဒီး တၢ်မၤန့ၢ်မၤန့ၢ်တၢ်အပတီၢ်, တၢ်ထီၣ်သကြီၤဒီးကရူၢ်အကလုာ်ကလုာ်, ဒီး တၢ်ထီၣ်သကြီၤဒီးပှၤကိၣ်မိအတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢန့ၣ်အပူၤကွံာ်တဖၣ်အပူၤ, နီၣ်အကြၢၤဝဲဘၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်ဒီးလီၢ်ကဝီၤအစာတဖၣ် တၢ်မၤန့ၢ်အီၤသ့လၢ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ်ကိၣ်မိတၢ်ပၢ်ဖျါ (Minnesota Report Card) အကူၢ်အပူၤလၢ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ် ကျိၤဖဲထီၣ် (Data Center) လၢ MDE ပှၤယဲၤသန့အဖိခိၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. [လဲၤဆူ မံၣ်န့ၣ်စိထီၣ် တၢ်ပၢ်ဖျါအခးက့အကူၢ်ဖဲ MDE ပှၤယဲၤသန့တက့ၢ်.](#) (လဲၤဆူ Data Center > Minnesota Report Card.)

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်အဂီၢ်, ဆဲးကျိး-

Statewide Testing
mde.testing@state.mn.us

Minnesota Department of Education
1500 Highway 36 West
Roseville, MN 55113-4266
<http://education.state.mn.us>

လါဖဲးပထုဘၣ်, ၂၀၁၆